

Ko lasa pirmkursnieki?

Pagājušajā mācību gadā institūta zinātniskā bibliotēka organizēja pirmkursnieku aptauju, lai noskaidrotu, kas viņiem palīdzējis izvēlēties attiecīgo profesiju, kādu literatūru viņi visvairāk lasa, kāda tematika interesē šos jauniešus, kādas bibliotēkas studenti apmeklē u. tml.

Anketēšanā tika iesaistīti 339 visu fakultāšu pirmā kursa dienas nodarbes studenti.

Diferencējot jauniešus pēc apmācības valodas un dzimuma principa, uzzinājām, ka lielākā daļa aptaujāto — 81,5 procenti, izvēloties specialitāti, vadījušies pēc pašu interesēm, otrajā vietā izvirzās vecāku, radnieku, draugu vai paziņu ieteikumi — 18,6 procenti. Radio, televīzijas pārraidēm un rakstiem presē lielāku vērību pievērsuši krievu, mazāk — latviešu pilsmas studenti (4,15 un 1,4 procenti). Anketēs minēti arī citi iemesli, kas sekmējuši kādas specialitātes izvēli, piemēram, maza konkurss iestāšanās, skolotāja autoritāte — īpaši tas attiecināms uz Ķīmiņas fakultātes studentiem. Bet dažiem pirmkursniekiem specialitātes izvēli noteikusi vienkārti nejaušība.

Pētot jautājumu kompleksu par dažādu literatūras veidu lasīšanu, jāsecina, ka priekšroka tiek dota daļlīteratūra, tai seko populārzinātniskā, tehniskā un sabiedriski politiskā literatūra. Lielāko daļu pirmkursnieku visvairāk interesē mūsdienu temati-

ka — it īpaši abu, krievu un latviešu, pilsma meitenes (96 un 82 procenti), bet puīši vairāk aizraujas ar zinātnisko fantastiku un piedzīvojumu literatūru (64 un 52 procenti).

Abu pilsma studenti iecienījuši ārzemju rakstnieku darbus, to apbiecina atbildes uz jautājumiem par mīļākajiem rakstniekiem un pēdējā laikā lasītajiem darbiem: biežāk minēti aizrobežu autori (Dž. Londona, O. Balzaks, E. Zolā, T. Dreizers, V. Igo, Dž. Golsvertijs, G. Mopasāns, E. Hemingvejs, E. Remarks, Stendāls) un to darbi.

No anketēšanas datiem jāsecina, ka studenti seko jaunākajai literatūrai: grāmatas, kuras minētas kā pēdējā laikā lasītās, iznākušas nesen. Latviešu pilsmas pirmkursnieku visvairāk lasītie darbi bija E. Lukjanska «Neuzvarētais», «Memento mori», V. Bodsforta «Svešinieks», Dž. Londona kopotie raksti, K. Outsas «Pasaulīgo prieku dārzs», krievu pilsmas studentiem — V. Ivanova «Mūžīgais acinājums», A. Tolstoja «Sapņu ceļi» (te jūtama daudzsērīju televīzijas filmas ietekme), kā arī E. Zolā, O. Balzaka un A. Dimā darbi.

Vispopulārākais rakstnieks visu grupu pirmkursniekiem izrādījās V. Lācis, otrajā vietā ierindojās Dž. Londona, trešajā — A. Dimā. Latviešu pilsma puīši un meitenes bieži minēja A. Dripes darbus.

Dzeju lasa 10 procenti abu pilsma puīšu un 40 procenti meiteņu. Latviešu grupās iemīļotākais dzejnieks — I. Ziedonis, nosaukti arī O. Vācietis, D. Avotiņa, Rainis, A. Čaks, A. Puškins, M. Ļermontovs, A. Bloks, R. Tagore. Krievu grupās visbiežāk minētie A. Puškins, M. Ļermontovs, J. Jevtušenko, S. Jesepins, A. Bloks, H. Heine un J. Gēte.

98 procenti aptaujāto lasa sabiedriski politiskos, literāros un populārzinātniskos žurnālus. Latviešu pilsma studenti visbiežāk minēja žurnālus «Karogs», «Liesma», «Zvaigzne», bet krievu — «Junostj», «Roman-gazeta», «Nauka i žizn», «Inostrannaja literatura».

Secinājām, ka 74 procenti aptaujāto lasa grāmatas un žurnālus krievu valodā, 54 procenti — latviešu valodā, 8 procenti lasa citās valodās: ukraiņu, poļu, lietuviešu, igauņu, angļu, franču.

73 procenti pirmkursnieku literatūru izvēlas pēc draugu un paziņu ieteikumiem, 33 — sekojot reklāmai presē un televīzijā, 20 procenti — pēc literatūras sarakstiem, 11 — meklē bibliotēku katalogos un kartotēkās, bet 9 procenti vadās pēc bibliotekāra ieteikumiem.

Pētījumā iegūtie rezultāti, vēlreiz izanalizēti, ļaus izdarīt attiecīgus secinājumus, kas veicinās mūsu zinātniskās bibliotēkas turpmāko darbu ar lasītāju.

M. ZUBKOVA